

Kríggið

Í Russlandi

gongur týskinum illa. I Donboga-num hava Russarnir fingið so gott takið, at fleiri hundrad túsund týskir hermenn eru í vanda fyri at verða kringsettir og týndir ella fangaðir.

Russarnir troðka seg fram móti Odesso. Fellur hesin býur verða Týskarnir á Krim hálvoynni sum í eini fellu. Á landinum eru teir avskornir frá meginherinum — og eftir sjónum verður tað næstan ógjørligt hjá teimum at fara til rýmingar.

Longur norðuri hava Russar sum kunnugt brotið seg langt inn í Polen og hava tikið væl av hesum landi.

Eydnast tað teimum at taka seg fram norður eftir móti Eystursjón-um, verða Eystland, Letland og Lithauen at falla við eitt kvett.

Í Italien

gongst striltið hjá teim sameindu at taka seg fram. Men tað gongur kortini fram. Landið er torfært at koma ígjøgnum harumleið.

Í Jugoslavien

berjist frimannaliðið undir Titos leiðslu sum leyvir. Hart stendur á. Týskurin hevur sett stórt herlið hagar fyri at halda støðuna. Ymsir vinna. Viðhvørt tekur Tito men missir so aftur. So vinna Týskarnir, men sum best stendur eru Jugoslavarnir aftur við yvirtutan.

Bulgararnir hjálpa sum kunnugt Týskarunum móti Jugoslavunum. Men teir hava litlar og ongar sémdir vunnið. Rætt nú fekk ein herdeild hjá Bulgarunum eitt satt bjelgakast.

Bumbingin.

Bretar og Amerikumenn halda ágrýtnir fram við bumbingini yvir Týskland.

I 1943 sigast teir at hava kastað tætt við tvey hundrad túsund tons av sprengiknøttum yvir Týskland.

Berlin liggur fyri stóran part í sori. Um 100 krigssvápnasmiðjur, ein hópur av øðrum virkum og túsundatal av sethúsum liggja slættað við jørðina.

Tað, ið týskarnir hava kunnað kastað yvir Bretland afturimóti, er at kalla einki — ikki 3 túsund tons í somu tíð.

I vikuni stóð hitt størsta luftslag, ið hevur verið yvir Týsklandi. 700 amerikanskar og bretske stórar bumbuflúgvumaskinur, fylgdar av

einum hópi av verjarum, fóru inn yvir Týskland. Týskarnir sendu allar tókar jagarar móti áleyparunum. 59 bumbuflúgvumaskinur fullu og yvir 100 týskir jagarar.

I fjar-eystri

eru Amerikanarnir heppnir í ymsum álopum. Men har tykjust ongar avgerandi hendingar at fara fram.

Jápar eru sterkir. Fåa teir óv góðar stundir at venja sær øðiligu rúgvur av fólki og vinna burtur úr tí ótømuliga tilfari, teir hava tikið, verða teir hardir at basa. Ætlandi nógv hardari enn Týskarnir.

Takið er at vinna teir áðrenn teir kunnu menna seg sum fólk og tilfar eru teimum til taks.

Ymisk mál frá tingsetuni á heysti 1943.

Skúlamál.

Ymsastaðni úr Føroyum hava menn søkt um studning til skúla-byggingar.

Skúli á Trøllanesi. Tingið veitti 20 % av kostnaðinum, tó ikki yvir 3000 kr.

Tilbygging til skúlan í Klakksvik. 20 % studningur, tó ikki yvir 8.700 kr. at gjalda 1944 og 1945.

Skúla millum Lopra og Akkrar og skúla í Funningsfirði varð játtað tilsegn um 20 % av kostnaðinum, tá ið kostnaðarætlarin og tekningar eru gjerdar og góðkend av skúlastjórnini.

Nýggjur skúli í Vági. Skúlin fær studning uppá 74.000, 20.000 í 1944 og síðan 18.000 árliga í 3 ár.

Nýggjur skúli í Vestmannaahavn fær 40.000 kr. í studning at gjalda í 44 og 45.

Nýggir skúlar á Toftum og á Glyvrum. Toftaskúlin fær 30.000 at gjalda 44—45—46.

Glyvraskúlin fær 25.000 kr. at rinda eisini í 3 tey fyrstu árin.

Til hesar skúlar verður so stutt rindað 198.900, í 1944 kr. 83.950, í 1945 kr. 60.650 og í 1946 kr. 36.300.

Viðvikjandi fimleikarhøllum verður stýrið fyri fimleikargrunninum, ið fær 50.000 kr. um árið, mint á at játta til teirra.

Hesar játtanir hevur javnaðarflokkurin verið við til at framt. Men hann visti á, at tinginum trutu inntøkur — um 1.400.000 kr. var halli frá seinastu tingsetu, tá ið alt fjaraði av, og javnaðarting-

menn settu tí uppskot um nýggjar inntøkur til uppfyllingar.

Men tað var felt av 20-mannaliðinum.

20-mannaliðið verður tí at bera ábyrgdina fyri gjaldtrøtinum, ið verður um ikki sett skal verða á grunnarnar.

Tráðleys telefon.

Javnaðarflokkurin legði málið um tráðleysa telefon á ting.

Samtykt var hetta

uppskot.

Telefonnevndini verður givið upp í hendur so skjótt sum gjørligt at fáa sett á stovn radio-telefon-samband, millum Suðuroynna og Tórshavn, at seta í samband við hina vanligu telefonina.

Útreiðsluna við telefon og rakstri ber telefonverkið.

ÚTVARP

Javnaðarflokkurin bar inn á ting málið um eitt serligt útlarp fyri Føroyar.

Nevndin, ið fekk hetta mál til viðgerðar setti fram hetta álit:

NEVNDARÁLIT

í lögtingsmáli nr. IV-2/1943:

ÚTVARP

Føroya Javnaðarflokkur hevur í riti 13-9 1943 lagt mál á ting um at fáa Føroyum eitt útlarp.

Nevndin er á einum máli um at tingið eigur at fara undir, bæði peningaliga og á annan hátt, at reika fyri, so brátt lægri verða fyri at fáa tey neyðturvuligu tól, at seta á stovn eina útvarpsstøð, sum í hvussu er kann rækka kring allar Føroyar.

Ein tilik útvarpsstøð kann hava hin størsta mentunarliga og samvinnuliga týdning fyri Føroyar. Hon vil vera hin dagligi boðberarin frá oygg til oyggj og skapa ta oftani nú saknaðu kenslu manna millum, at vit eru og eiga at vera sum ein stór familja í sama húsi við skyldu at verja garð saman. Hitt sundurlyndið, sum nú kemur so nógv fram manna millum, har menn kenna seg skildan burturúr við fráverkinum av teirri og teirri oyggj og tí og tí bygd, og sum hevur verið samvinnuni og samtakshuganum oyggja og bygda millum so nógv at meini, vil so við og við verða brýnt og troðkað burtur av útvarpsstøðarinnar dagligu talu fyri oyggjanna íbúgvum og skapað verður ein tjóðareind. Føroyingar eru eitt ungt fólk, sum stendur í bardaga fyri sínum eyðkennum og tjóðardýrgripum, og vil tað tí verða hitt besta meðal

til sigur í hesum bardaga at geva tjóðarinnar vælamonnum høvi til gjøgnum eitt tilikt útlarp dagliga at bera fram og lýsa tey mál, sum tað ræður um hjá fólkinum at hava skil á og árvakið at standa vakt um og fremja av heitum huga og øllum alvi. Hetta er serliga áleikandi, tí oyggjar okkara liggja spjaddar við ringari og dýrari samferðslu.

Hjá teimum, sum sita á tingi og hava tikið sær ábyrgdina fyri landsins politisku skipan, eins og hjá teimum, sum eru politiskt áhugað og fegin vilja fylgja við og hava høvi til at meta tingmannastarvið, vil tað koma væl við at hava høvi til at nýta útvarpið sum boðberara, tá ið týðningarmiklir spurningar eru undir orðaskifti á tingi. Ikki minsta týðning vil útvarpið hava fyri okkara mál, ið nú stendur í vanda fyri at vera skeplað av lagi av tí sterku útlendsku málsligu ávirkan, ið Føroya fólk stendur fyri. Teir, ið koma at tala í útvarpinum, vilja sjálvandi kenna tað sum skyldu sína at nýta eitt vakurt, fyndugt og mergjað mál.

Viðvikjandi sjálvum tí dagliga praktiska arbeiðinum á sjógv og landi vil útvarpið aftrat tí at vera upplýsandi viðvikjandi sjálvum arbeiðinum eisini hava stóran týðning sum veðurboðari her hjá okkum, har veðurlagið er so leypandi.

Nevndin kann mæla til, at tingið longu nú skipar fyri, at peningur verður fingin til vega til eina útvarpsstøð. Skotið verður uppá at leggja 10 kr. gjald á hverja radio, og at tingið árliga av sínum inntøkum til sama endamálið jattar kr. 50.000 — Hesin peningur

Blanka er besta blankingarevni.

Øll eiga at brúka

Føroyska hondsápu frá fabrik OKKARA

Tit fáa

bestu málingina hjá okkum.
M. P. Jacobsens málaraðuð.
Máltr. 323.

KNÚT PETERSENS
SKÓSOLA

Tlf. 265. Tórshavn. Tlf. 265.